

M.p. sobota 22 grudnia 1945 r.

Rok II. Nr.278 (554)

DYMISSJA PERSKIEGO MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Groźba rozszerzenia rewolty w dwóch nowych prowincjach

Teheran 21.XII. Perski minister spraw wewnętrznych podał się do dymisji. Dymisja ta stoi w związku z rozszerzeniem się rewolty azerbajdzkańskiej na inne prowincje. Zamieszki wybuchły w prowincji Gilan, gdzie powstańcy opanowali jedno z miast. Na południe od Tabryzu koło granicy tureckiej oddziały powstańcze, wspomagane przez Kurdów, Asyryjczyków i Ormian otoczyły brygadę regularnych wojsk perskich. Bardzo napięta jest też sytuacja w prowincji Khurasan, która na północy graniczy z sowieckim Turkmenistanem, a na wschodzie z Afganistanem. Prowincja ta zajmuje około 20% powierzchni Iranu, a stolicą jej jest Meszeed. Jedna z gazet teherańskich pisze, że istnieje prawdopodobieństwo, że Khurasan może podzielić los Azerbajdżanu. W prowincji zamieszkuje znaczna mniejszość turkmeńska i Sowiety z łatwością ogłoszą stworzenie "autonomiznego rządu perskiego Turkmenistanu. W kołach politycznych Teheranu twierdzą, że jeżeli konferencja moskiewska nie przyniesie wyników, to rząd perski będzie musiał ustąpić i władza przejdzie w ręce stronników ścisłej współpracy z Sowiecami. Opinia perska coraz bardziej nabiera przekonania, że Anglia i Ameryka nie będą w stanie powstrzymać obecnej ekspansji sowieckiej w Iranie. Z drugiej strony czynniki prosowieckie zachowują narazie wielkie umiarkowanie i twierdzą, że jedynie przy współpracy ze Związkiem Sowieckim, Persja zdoła uniknąć rozczłonkowania. Zaprzeczają oni stanowczo pogłoskom, jakoby Azerbajdżan perski miał być przyłączony do Azerbajdżanu sowieckiego. Rząd powstańczy w Tabryzie nie robi narazie żadnych kroków, któreby mogły nasuwać w tym względzie podejrzenia.

ANGLO - AMERYKAŃSKA KOMISJA DLA PALESTYNY ZBIERZE SIĘ 7 STYCZNIA W WASZYNGTONIE

Waszyngton 21.XII. Ogłoszono oficjalnie, że anglo - amerykańska komisja badawcza dla Palestyny zbierze się 7 stycznia poraz pierwszy w Waszyngtonie. Następnie komisja uda się do Londynu, skąd wyjedzie na kontynent europejski, celem zbadania sytuacji znajdujących się tam Żydów. W końcowej fazie prac swych komisja przybędzie do Palestyny.

OGRANICZENIE PRAW PREZYDENTA FRANCJI

Paryż 21.XII. Komisja Zgromadzenia Ludowego, która opracowuje projekt nowej konstytucji, ustaliła już projekt praw, jakie mieć będzie prezydent IV Republiki. W stosunku do starej konstytucji prerogatywy te będą bardzo ograniczone. Prezydent nie będzie przewodniczył na posiedzeniach rady ministrów, ani - najwyższej rady obrony państwa. Nie będzie miał również prawa ulaskawiania skazanych. Będzie reprezentował państwo na zewnątrz i będzie podpisywał traktaty międzynarodowe oraz ustawy. Wybierany będzie na okres 6 lat przez Zgromadzenie Narodowe.

Paryż 21.XII. W Marsylii i Bordetux wprowadzono z powrotem kartki na chleb. Prawdopodobnie wkrótce wprowadzone one będą w całej Francji, ponieważ oczekiwane transporty z Ameryki nie nadeszły.

Z OSTATNIEJ CHWILI

ANGLIA I AMERYKA NIE CHCĄ USTĄPIĆ W SPRAWIE PERSKIEJ

Moskwa 21.XII. W moskiewskich kołach zagranicznych dyplomatów i dziennikarzy twierdzą, że w czasie rozmów ze Stalinem i Mołotowem, Bevin i Byrnes kategorycznie oświadczyli, że nie zamierzają uznać sowieckiego faktu dokonanego w perskim Azerbajdżanie. Jednakże z innych doniesień wynika, że narazie nie ma mowy o rozbiściu konferencji i że trwać ona będzie prawdopodobnie jeszcze 2 tygodnie.

Teheran 21.XII. Perskim ministrom spraw wewnętrznych został mianowany jeden z dotychczasowych członków gabinetu bez teki. Mianowano również nowego ministra handlu.

ZAPALKI BEZ OGRANICZENIA

Katowice 21.XII. Radio Katowice donosi: "Każdy obywatel w Polsce może już nabyć ile chce zapalkek bez żadnych ograniczeń. Płacić należy tylko 1 zł. za pudełko. Żadne kartki jak dotychczas nie są do tego potrzebne. Mamy obecnie w Polsce 8 czynnych fabryk zapalkek, z tego 4 na terenie przedwojennej Polski, a 4 na terenach nowopozyskanych, na Śląsku Dolnym i Opolskim. Nowe fabryki zapalkek uruchomione zostaną w najbliższym czasie w Gdańsku i Olsztynie. Aby nie zaśmiecać naszego rynku wewnętrznego obcą tandetą, musimy zwracać baczniejszą uwagę na przemysł zapalkek z Czechosłowacji. Proceder ten będzie w przyszłości ukroścony." W tej samej audycji dużo również mówiono o poczynaniach rządu warszawskiego, aby doprowadzić do niższej cen artykułów pierwszej potrzeby. W ostatnich dniach miały w Polsce spaść ceny za liter wódki z 440 zł. na 290 zł., a drożdży z 600 zł. na 400 zł. (przyp. red. Przypomnieć należy, że według wszystkich wiadomości z Polski zarobki robotników w przemyśle oraz pracowników umysłowych wynoszą przeciętnie 1.500 zł. miesięcznie. Biorąc za miernik cen zapalkek jest to równowartość przedwojennych 75 zł.).

WYWóz SAMOCHODÓW Z ANGLII BEZ OGRANICZEŃ

Londyn 21.XII. Z dniem 1 stycznia zniesione zostaną wszystkie ograniczenia wywozu z Anglii pojazdów mechanicznych i szeregu innych artykułów, a w szczególności wielu rodzajów maszyn. Jeden z przedstawicieli brytyjskiego przemysłu samochodowego oświadczył, że w czasie obecnej wojny zarówno brytyjskie samochody ciężarowe jak i lekkie samochody ciężarowe zdały doskonale egzamin i wykazały, że są najwyższej jakości. W czasie kampanii afrykańskiej Rommel wolał używać zdobyte pojazdy brytyjskie aniżeli niemieckie.

KOMISJA CZTERECH PAŃSTW DLA INDII ZACHODNICH

Londyn 21.XII. W Brytanię i St. Zjednoczone zaprosiły Francję i Holandię do wzięcia udziału w komisji dla spraw Indii Zachodnich. (Rejon Morza Karaibskiego). Państwa te mają tam swoje kolonie.

WYKRYCIE ORGANIZACJI FASZYSTOWSKICH W POJ. WŁOSZCACH

Mediolan 21.XII. W związku z wykryciem w Mediolanie i okolicy organizacji faszystowskich władze policyjne aresztowały dotychczas 60 osób. W jednym z lokali, gdzie zbierali się członkowie organizacji znaleziono różne granaty oraz portrety Mussoliniego.

KONGRESY NIEMIECKICH PARTII POLITYCZNYCH

Kolonia 21.XII. W Bad Godesberg, w brytyjskiej strefie okupacyjnej, odbył się dwudniowy kongres Chrześcijańskiej Partii Demokratycznej, na który przybyli delegaci z całych Niemiec. Jest to pierwszy kongres niemieckiej partii politycznej przy uczestnictwie przedstawicieli ze wszystkich czterech stref okupacyjnych. Dotychczas odbywały się tylko kongresy w ramach poszczególnych zon. Wkrótce odbędą się ogólnokrajowe kongresy partii socjal - demokratycznej i komunistycznej.

Kolonia 21.XII. W brytyjskiej strefie okupacyjnej aresztowany został były hitlerowski gauleiter Luxemburga, Simon. Został on natychmiast wydany władzom luksemburskim. Będzie on sądzony za zbrodnie wojenne.

KOPALNIE WĘGLA W ANGLII BĘDĄ UPANSTWOWIONE

Londyn 21.XII. Rządowy projekt upaństwowienia angielskiego przemysłu węglowego, który przeszedł już przez pierwsze czytanie w parlamencie, przewiduje, że zarząd nad kopalniami spoczywać będzie w rękach Państwowego Urzędu Węglowego. Nie będzie on jednak administrowany przez urzędników państwowych, ale przez najlepszych rzeczoznawców, którzy zajmować się będą wszystkimi zagadnieniami bieżącymi. Rząd udzielać będzie tylko ogólnej instrukcji i ustalać będzie program tego przemysłu zgodnie z ogólnymi potrzebami gospodarstwa narodowego. Ustawa przewiduje również stworzenie dwóch rad, celem bronięcia interesów konsumentów węgla. Jedną składać się będzie z przedstawicieli przemysłu, a drugą z przedstawicieli ludności. Wysokość odszkodowań ustalona będzie przez specjalny trybunał. Właściciele kopalń otrzymają te odszkodowania w ratach rocznych.

DARY BRITYJSKIE DLA POLSKI

Warszawa 21.XII. Ambasador brytyjski powiadomił ministra opieki rządu warszawskiego, że rząd brytyjski ofiarował Polsce wiele mundurów i sprzętu z nadwyżek woj-

skowych, przeznaczając te rzeczy dla użytku ludności cywilnej. Ogółem wysłanych zostanie: 300 tys. płaszczy, 250 tys. mundurów, 200 ton sprzętu kuchennego i 600 kuchni polowych, razem wartości 460 tys. zł. Wysyłka rozpocznie się niezwłocznie.

OTTO HABSBUURG W LIZBONIE

Lizbona 21.XII. Prezydent do tronu austriackiego Otto Habsburg, który przez pewien czas bawił w francuskiej strefie okupacyjnej w Austrii powrócił do Lizbony.